

Vannområde Leira – Nitelva, Landbruksgruppa Referat fra møte 29.1.15

Til stede:

Ann-Kathrine Kristensen, Fet kommune (møteleder)

Einar Korvald, Akershus bondelag

Hans Petter Langbakk, Ullensaker og Gjerdrum kommuner

Mina Lisa Schou, Ullensaker og Gjerdrum kommuner (vara)

Ida Marie Gjersem, Lørenskog, Rælingen, Nittedal, Oslo og Skedsmo kommuner (RKL)

Nina Lynnebakken, Nannestad (vara)

Eli Marie Fuglestein, prosjektleder vannområde Leira-Nitelva (referent)

Forfall:

Torunn Engebretsen Hoel, Sørums kommuner

Jens Olerud, Gran og Lunner kommuner

Kari Engmark, Fylkesmannen i Oslo og Akershus - landbruksavdelingen

Sak	Innhold	Ansvar/Frist
1/2015	Velkommen og saker til eventuelt Ann-Kathrine åpnet møtet og ønsket velkommen.	
2/2015	Lokaltilpassede tiltakspakker i landbruket - tiltaksplanlegging I henhold til vedtatt aktivitets- og prosjektplan, skal det å få definert innholdet i lokaltilpassede tiltakspakker i landbruket være landbruksgruppas hovedoppgave i 2015. <u>Status i dag:</u> Ref. referat fra 11.12.14, sak 3. <u>Oppfølging fra forrige møte, konklusjon og videre arbeid:</u> <i>Generelt om lokaltilpasning av tiltakspakker</i> Ref. referat fra 11.12.14, sak 3 (tema 2). Det er mange pågående tiltak som er forankret i lovverk og kommunale landbruksstrategier. Ida presenterte en oversikt over tiltak og relevant myndighet, samt en vurdering av om tiltaket bør inngå i alle landbrukspåvirkede VFER eller kun et utvalg. Forslag til tiltak ble gjennomgått, og det ble diskutert hvordan tiltakene skal knyttes opp mot vannforekomst i vann-nett. Fordi tiltakene (som inngår i «lokaltilpasset tiltakspakke» skal knyttes opp mot registrerte påvirkninger i vann-nett, vil informasjonen i vann-nett ha stor	

Sak	Innhold	Ansvar/Frist
	<p>innflytelse på målrettingen av tiltak på vannforekomst-nivå. Påvirkninger og påvirkningsgrad ble kartlagt og registrert (i vann-nett) under karakteriseringsprosessen. Påvirkningene er kategorisert som fulldyrka mark, beite og eng, og husdyrhold/husdyrgjødsel.</p> <p>Landbruksgruppa vurderer at «eng» inngår i «fulldyrket mark», og at kategorien «beite og eng» er «beite».</p> <p>Det er uklart hvor pålitelige registreringene (i vann-nett) er, og hva det innebærer at en påvirkning er vurdert å påvirke i «liten», «middels» eller «stor» grad. Dette må avklares med Fylkesmannen.</p> <p>Landbrukskontorene vurderer hvor stort avviket mellom registrert informasjon (påvirkninger, påvirkningsgrad) og faktisk situasjon er. Se vann-nett.no/saksbehandler (krever ikke innlogging)</p> <p>Eli Marie avklarer med Fylkesmannen om evt. avvik kan korrigeres i løpet av sommeren/tidlig høst eller ikke</p> <p>Basert på Fylkesmannens tilbakemelding, vurderer landbruksgruppa i hvor stor grad registrerte påvirkninger i vann-nett skal være førende for tiltaksplanleggingen, og lager en plan for videre arbeid (målet er å ha definert «lokaltilpassede tiltakspakker» innen 1.10.15).</p> <p><i>Anbefalte tiltak i bekkesonen</i> Ref. referat fra 11.12.14, sak 3 (tema 3a) og sak 4.</p> <p>Eli Marie har luftet saken med økologi-gruppa, som er interessert i et samarbeid om problemstillingen. VO HUVU er også interessert i samarbeid.</p> <p>Eli Marie og Ida har samarbeidet om et notat med skisse til hvordan vi kan jobbe videre med dette temaet i 2015 (sendt ut på forhånd). Forslaget går i grove trekk ut på å leie inn en ekstraressurs (konsulent) som kan arrangere dialogmøter, besøke grunneiere som har særlig relevante utfordringer/løsninger, konkretisere forslag til oppfølging på lokalt nivå (vannområde/kommune) og regionalt/nasjonalt nivå (Fylkesmann, NVE). I den forbindelse må det nedsettes en tverrfaglig arbeidsgruppe som kan drive arbeidet fremover og styre innleid medarbeider. Det er avklart med Fylkesmannen (Kari Engmark) at en søknad om tilskuddsmidler til å finansiere dette arbeidet trolig vil kunne innvilges (Klima- og miljøprogrammet, frist 15. februar).</p> <p>Landbruksgruppa vurderer at problemstillingen kan håndteres internt i prosjektorganisasjonen, og at det ikke er behov for innleie av en ekstraressurs. Landbrukskontorene vil prioritere dette arbeidet i 2015.</p> <p>Som et første skritt på veien, foreslås det at landbruksgruppa arrangerer to fagdager i 2015, i samarbeid med VO HUVU og VO Øyeren:</p> <p>Fagdag 1: et arbeidsmøte i samarbeid med landbruksgruppene i VO Leira-Nitelva, VO HUVU og VO Øyeren. Lokale bondelag. Mål: å utveksle erfaringer og skissere behov for tiltak (inkludert veiledningsmaterieill) og avklaringer med hensyn på hva som er anbefalt. I løpet av fagdag 1 skal det konkretiseres hvilke saker som skal drøftes på fagdag 2.</p> <p>Fagdag 2: Relevante aktører og myndigheter inviteres for å drøfte aktuelle tiltak, og bidra med avklaringer.</p>	<p>Eli Marie/Fylkesmannen 25.3</p> <p>Landbrukskontorene/ 1.5</p> <p>Eli Marie/Fylkesmannen 15.5</p> <p>Hele landbruksgruppa/ Mai-møte 26.5</p>

Sak	Innhold	Ansvar/Frist
	<p>Nina, Ann-Kathrine og Hans Petter organiserer den første fagdagen: sted, tid, agenda, lede diskusjoner.</p> <p>(Ann-Kathrine sitter i både VO Leira-Nitelva og VO Øyeren også, og Nina i både Leira-Nitelva og VO HUVO).</p> <p>Eli Marie kontakter prosjektlederne i VO HUVO og VO Øyeren, og undersøker om det er mulig å søke om tilskudd til fagdage (møtelokaler, bevertning, møtekomp. for lokale bondelagsrepresentanter. Midler bevilget fra AFK kan også være med å finansiere fagdage.</p> <p><i>Planerte arealer og hydrotekniske anlegg</i> Ref. referat fra 11.12.14, sak 3 (tema 3b)</p> <p>Ida har laget et utkast til notat, som var sendt ut på forhånd. Flere hadde også gitt tilbakemelding på utkastet til notat og kommet med utdypende informasjon om lokale forhold og faglige vurderinger på forhånd. Innkomne innspill ble gjennomgått. Det jobbes videre med notatet frem mot neste møte.</p> <p>Det er viktig at alle landbrukskontorene sender inn utfyllende opplysninger om lokale forhold og gir en tilbakemelding på de vurderingene som er gjort i notatet. Eli Marie sammenstiller tilbakemeldingene, og skriver disse inn i et nytt utkast til notat frem mot neste møte i landbruksgruppa.</p> <p><i>Fangdammer</i> Ref. referat fra 11.12.14, sak 4 (videre arbeid)</p> <p>På forrige møte ble det nedsatt en arbeidsgruppe, som skulle lage en plan for hvordan tilskudd fra FMOA skulle brukes (overførte miljørerådsmidler fra 2014 og tilleggsbevilgning til miljøreråd på foretaksnivå). Nina Lynnebakken har gitt tilbakemelding om at det foreslåtte området i Nannestad ikke egner seg for en særlig miljørerådgivningsoppfølging i 2015. Andre områder har også blitt vurdert, men konklusjonen er at det er nødvendig med et grundigere planleggingsarbeid før evt. nye prosjekter igangsettes. I samråd med landbruksgruppa, ble det bestemt at Eli Marie og Ida skulle jobbe videre med å lage en plan som fokuserer på Nitelvas nedbørsfelt, med en åpen post for individuell miljørerådgivning i vannområdet for øvrig (vi kan diskutere hvor dette evt. kan være aktuelt på neste møte).</p> <p>Plan for prosjektet «Fangdammer i Nitelvas nedbørsfelt – prioritering av lokaliteter og veiledning av grunneiere/gårdbrukere» var sendt ut på forhånd.</p> <p>Prosjektet skal bidra til å identifisere de beste lokalitetene for bygging av fangdam med hensyn på forurensningsreduksjon (innarbeides i «lokaltilpasset tiltakspakke»), og målrettet miljørerådgivning for å informere aktuelle grunneiere/gårdbrukere om muligheten til å få fullfinansiert bygging av fangdam, og hjelpe til med teknisk planlegging. RKL er prosjektansvarlig.</p> <p>Landbruksgruppa ga innspill til planen (innarbeidet i plan), og godkjente at arbeidet finansieres med overførte midler fra 2014 (gratis miljøreråd) og tilleggsbevilgning til miljørerådgivning på foretaksnivå.</p> <p>Det ble stilt spørsmål ved om kostnadseffektivitet bør beregnes utfra tot-P-reduksjon, eller om andre parametere bør vurderes. Bør vurderes i styringsgruppa, etter innspill fra ref. gruppe og oppdragstaker.</p> <p>Plan sendes Fylkesmannens landbruksavdeling innen 30. januar 2015</p>	<p>Nina/Ann-Kathrine/Hans Petter Vår 2015</p> <p>Eli Marie/15. februar</p> <p>Hans Petter/Jens/20.februar Eli Marie/neste møte</p> <p>Styringsgruppa for fangdam-prosjektet</p> <p>Eli Marie/30. januar</p>
3/2015	Prosjekt- og aktivitetsplan for 2015 – innspill til revidert plan	

Sak	Innhold	Ansvar/Frist
	<p>Følgende prosjekter og aktiviteter skal synliggjøres i revidert plan, i tillegg til hovedaktiviteten «konkretisere lokaltilpassede tiltakspakker»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektet «Fangdammer i Nitelvas nedbørsfelt – prioritering av lokaliteter og veiledning av grunneiere/gårdbrukere» (ref sak 2/2015) • Fagdager om tiltak i bekkesonen (ref sak 2/2015) 	Eli Marie/neste møte i prosjektgruppa 11. feb.
4/2015	<p>Redusert jordarbeiding</p> <p>Flere av landbruksgruppas medlemmer deltok på Bioforsk sitt seminar «et helhetlig blikk på jordbearbeiding» den 27. november 2014.</p> <p>Tema: Miljøtilpassa jordarbeiding, for eksempel pløying eller harving om våren i stedet for om høsten, kan redusere erosjon og tap av fosfor i områder med korndyrking. Bøndene har derfor blitt stimulert økonomisk til å redusere jordarbeidingen om høsten. I enkelte tilfeller kan derimot en slik endring av jordarbeidingen også påvirke faktorer som kvaliteten på avlingen, risikoen for utvikling av ugras, sjukdommer og mykotoksiner, bruk av ugras- og soppmidler, gårdbrukerens økonomi, matsikkerhet, vannmiljø og utslipp av klimagass.</p> <p>Mål for seminaret: Å oppnå en mer helhetlig forståelse av effekter av ulike jordarbeiding mht. miljø, klima og agronomi.</p> <p>Inntrykk, og betydning for videre arbeid i VO Leira-Nitelva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nyere forskning har nyansert bildet av redusert jordbearbeiding, og vist at et ensidig fokus på redusert jordbearbeiding er uforsvarlig både fra et miljø- og matproduksjonsperspektiv • forskningsresultater, blant annet fra Mørdrebekken, har vist at vannkvaliteten kan forverres selv om anbefalte tiltak gjennomføres • med hensyn på løst fosfor, kan høstpløying være bedre enn høstharving • det verste er å legge jordet brakk om høsten, og pløye under dårlige forhold om våren <p>Konklusjon: effekten av redusert jordbearbeiding avhenger av mange faktorer, og vil variere fra år til år (værforhold). Vi skal være forsiktig med å gi råd til bøndene om at det ene tiltaket er bedre enn det andre, og heller legge frem alternativene.</p>	
5/2015	<p>Nytt fra kommunene</p> <p>Det var ikke tid til denne saken.</p>	
	<p>Eventuelt</p> <p>«Rest-saker» fra forrige møtoreferat følges opp på neste møte hvor FMOA landbruk er tilstede.</p>	
	<p>Neste møte: 8. april 2015</p>	